

Indkøbs- og udbudspolitik

Sønderborg Kommunes indkøbs- og udbudspolitik
August 2025

Styringstrekant

Handleplanen tager afsæt i Sønderborg Kommunes styringstrekant. Styringstrekanten sikrer en helhedsorienteret udvikling og sammenhæng mellem vision og strategi, kommuneplan, politikker, planer og handlinger. Som det fremgår af styringstrekanten, er 'Planer' afledt af byrådets visioner.

Grundfortælling

I Sønderborg er hele Europa inden for din rækkevidde. Det er her, at Skandinavien og det kontinentale Europa mødes og bindes sammen. Storbyer som Flensborg, Hamborg og Kiel er vores tætte naboer, imens den veludbyggede infrastruktur med motorvej og lufthavn sikrer korte afstande til andre metropoler som f.eks. Berlin og København.

Vores særlige placering som naturligt knudepunkt i grænselandet har givet os en helt speciel evne til at samarbejde på tværs af grænser, kulturer og skel, og i dag bor og lever 120 forskellige nationaliteter i Sønderborg.

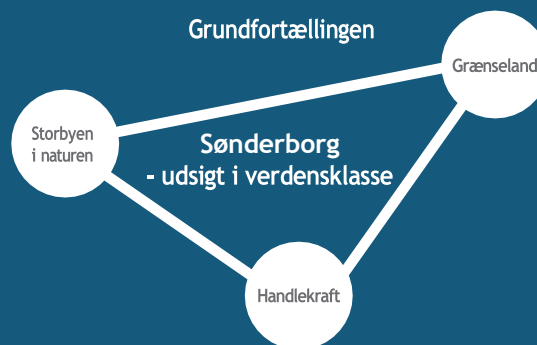
På den ene side rummer Sønderborg alle storbyens karakteristika: Nogle af Danmarks største globale industrikoncerner ligger her. Universitetets campus er landets mest internationale med studerende fra over 50 lande, og snakken på alverdens sprog summer i byens mange restauranter og caféer. Det er også i Sønderborg, at du finder ligeså mange kulturoplevelser og events, som der er dage i året.

Men Sønderborg er på samme tid også noget ganske andet, for vi er en storby midt i naturen. Her er skove, strande, bakker, lunde og søer. Her er 250 km krøllet kystlinje. Her er plads til udfoldelse, ro og dybde.

Styringstrekanten

Grundfortællingen

Bæredygtige
byer, lokal-
samfund og fæl-
lesskaber

Uddannelser

Arbejdsmarked,
videns-
samfund og
erhvervsklima

Grøn
omstilling

Turist-
destination

Byrådets
Vision og
Planstrategi

Et godt
liv

Arbejdsmarked, videnssamfund og erhvervsklima

Vi er en del af fremtidens arbejdsmarked og videnssamfund. Vi prioriterer innovation og digitalisering. Vi går forrest som kommune og tør investere i en fremtid, der skaber erhvervsklima i topklasse. Vores nøgleord er uddannelse, iværksætteri og stærk infrastruktur. Vi vil også arbejde målrettet med at forenkle og forbedre vores administrative processer.

De seks fokusområder

Byrådets Vision og Planstrategi tager udgangspunkt i hele Sønderborg Kommune – med områdets unikke position med særegne landskaber, landsbyer, byer og kulturhistorie.

Byrådets tre fyrtårnsprojekter, Project Zero, Byens Havn og Nordals Ferieresort, er udtryk for, at vi tør satse, prioritere, handle og gennemføre. De seks fokusområder er udpeget af Byrådet og skal skabe sammenhæng mellem den overordnede vision for kommunens udvikling og de fokusområder samt handlinger, der arbejdes med på tværs af fagudvalg og politisk ståsted. De seks fokusområder er udtryk for en politisk prioritering af emner, som skal sætte retning for arbejdet i hele Sønderborg Kommune.

Indledning

Hvordan foretager vi udbud i Sønderborg Kommune? – og hvordan effektueres udbuddene i vores indkøbsaftaler? Det udstikker denne Indkøbs- og udbudspolitik rammerne for.

Formålet med Indkøbs- og udbudspolitikken er tredelt. Den skal understøtte:

- Effektiviseringsstrategiens mål for effektiviseringer. Effektive indkøb og høj kvalitet i udbudsforretningen er vigtige redskaber til at nå målene i Effektiviseringsstrategien.
- visionen om, at kommunen skal være CO₂ neutral i 2029. Indkøbs- og udbudspolitikken har fokus på bæredygtighed i forbindelse med indkøb og udbud, herunder at understøtte et politisk ønske om social bæredygtighed og

anvendelse af sociale klausuler.

- et politisk ønske om, at lokale erhvervsdrivende kan indgå i konkurrencen om at blive leverandører til den kommunale organisation.

Indkøbs- og udbudspolitikken omfatter indkøb og udbud af varer og tjenesteydelser samt leasingaftaler i Sønderborg Kommune. Tilbud på bygge- og anlægsområdet er ikke omfattet.

Indkøbs- og udbudspolitikken er forpligtende og gælder for alle Sønderborg Kommunes arbejdspladser, herunder selvejende institutioner, der har indgået driftsaftaler med kommunen.

Godkendt af Byrådet d. XXXX

udbud@sonderborg.dk

Indhold

Indledning	3
Målsætning	5
Rammer for indkøb og udbud	6
Målsætning 1: Effektivitet	7
Hvordan arbejder vi med målsætningen?	7
<i>Værktøjer i forbindelse med indkøb og udbud</i>	<i>7</i>
<i>Organisering og proces i forbindelse med indkøb og udbud</i>	<i>8</i>
Målsætning 2: Bæredygtighed	9
Hvordan arbejder vi med målsætningen?	9
<i>Miljøhensyn</i>	<i>9</i>
<i>Krav til leverandører – arbejdsklausuler og sociale klausuler</i>	<i>9</i>
Målsætning 3: Understøttelse af det lokale erhvervsliv	10
Hvordan arbejder vi med målsætningen?	10

Målsætning

Indkøb og udbud i Sønderborg Kommune skal understøtte tre målsætninger:

Målsætning 1: Effektivitet

Vi understøtter at Sønderborg Kommune har en bæredygtig økonomi ved at foretage indkøb efter princippet om bedst og billigst. Det drejer sig om at opnå fordelagtige priser, høj kvalitet og stor leveringssikkerhed.

Målsætning 2: Bæredygtighed

Vi understøtter bl.a. visionen om, at Sønderborg Kommune skal være CO₂ neutral i 2029. Dette gøres ved at foretage indkøb med mindst mulig miljøbelastning. Desuden understøttes social bæredygtighed ved anvendelse af sociale klausuler.

Målsætning 3: Understøttelse af det lokale erhvervsliv

Der er et politisk ønske om, at vi som kommune understøtter, at lokale erhvervsdrivende kan indgå i konkurrencen om at blive leverandør til den kommunale organisation. Derfor tilrettelægges udbud og indkøb, så flest mulige virksomheder har mulighed for at konkurrere om opgaven på lige og gennemsigtige vilkår.

Ved de enkelte udbud sker der en konkret vurdering af, hvordan målsætningerne prioriteres i udbuddet.

Rammer for indkøb og udbud

Alle indkøb af varer og tjenesteydelser sker efter gældende lovgivning, såvel national som international. Sønderborg Kommune er som følge deraf forpligtet til at sende en lang række varer og tjenesteydelser i udbud. Der gælder følgende regler:

- Indkøb af varer og tjenesteydelser, der har en anslået værdi over EU-tærskelværdien (ca. 1,6 mio. kr.) i kontraktperioden skal følge procedurerne for EU-udbud.
- Ved indgåelse af vare- og tjenesteydelseskontrakter, der har en anslået værdi under EU tærskelværdien i kontraktperioden og ikke har en klar grænseoverskridende interesse, er der ikke egentlig udbudspligt. Der gælder dog et krav om, at indkøbet sker på markedsmæssige vilkår, dvs., at indkøbet skal være økonomisk ansvarligt. Dette kan f.eks. sikres i kraft af markedskendskab, indhentning af tilbud eller via annoncering.
- Hvis en kontrakt under EU-tærskelværdien har klar grænseoverskridende interesse, skal den annonceres efter de gældende EU-regler herfor.

Målsætning 1: Effektivitet

Bedre og billigere indkøb er en hjørnesteen i kommunens vedholdende indsats for at frigøre midler, der kan prioriteres til service – og dermed understøtte en bæredygtig økonomi.

Vi understøtter dette ved at foretage indkøb efter princippet om bedst og billigst. Det drejer sig om at opnå fordelagtige priser, høj kvalitet og stor leveringssikkerhed.

Hvordan arbejder vi med målsætningen?

Det er et ledelsesmæssigt ansvar at sikre, at indkøb foretages ud fra målsætningen om 'bedst og billigst' og at indkøbsaftalerne overholdes. Det kræver en fælles indsats fra alle afdelinger i Sønderborg Kommune.

Værktøjer i forbindelse med indkøb og udbud

For at nå målsætningen om effektivitet i forbindelse med indkøb og udbud, arbejdes der med nedenstående punkter:

- **Indkøbsfællesskaber:** For at opnå stordriftsfordele samarbejder Sønderborg Kommune med indkøbsfællesskaberne SIF (Det Fælles Sønderjyske Indkøbsfællesskab) og SKI (Staten og Kommunernes Indkøbsservice) om udbud. Formålet er en effektivisering af udbudsopgaverne samt at sikre, at udbuddene har en volumen, der øger den økonomiske gevinst gennem bedre priser. Der vurderes løbende på brugen af disse samarbejdsformer.

SIF er et samarbejde mellem 6 jyske kommuner, Sønderborg, Aabenraa, Haderslev, Tønder, Varde og Vejen. Dette udbudssamarbejdet er startet pr. 1. januar 2025. De seks kommuner gennemfører udbud på vegne af hinanden, således at Sønderborg både tilslutter sig udbud, der gennemføres af en af de andre kommuner i fællesskab ligesom Sønderborg udbudsteam gennemfører udbud på vegne af de andre.

SKI (Statens og Kommunernes Indkøbs Service): Sønderborg Kommune benytter muligheden for at tilslutte sig SKI rammeaftaler, hvor det er relevant og formålstjenligt.

Sønderborg Kommunes udbudsteam gennemfører dertil også egne udbud som supplement til udbuddene i de nævnte udbudsfællesskaber.

- **Aftaleoverholdelse (compliance):** Vi følger løbende vores brug af aftalerne via et indkøbsanalysesystem og indgår i dialog med relevante afdelinger. Hvis der handles uden om indkøbsaftalerne, er dette et juridisk kontraktbrud i forhold til de leverandører, der er indgået indkøbsaftaler med. Dette kan føre til et erstatningsansvar, som den enkelte institution selv skal finansiere.
- **E-handel:** I Sønderborg kommune vil vi handle mest muligt via E-handel inden for rammerne af lovgivningen på området, hvor der også stilles krav til, hvor meget, der e-handles. I udbudsteamet følges der op på e-handelsgraden. Det er en forudsætning for at øge aftaleloyaliteten og spare administrative omkostninger.
- **Kontraktstyring:** I Sønderborg Kommune arbejder vi aktivt med kontraktstyring. Det er en forudsætning, at alle varer- og tjenesteydelseskontrakter er forankret hos en kontraktejer og at gældende kontrakter løbende evalueres mhp. at sikre en god og stabil drift.

Organisering og proces i forbindelse med indkøb og udbud

Udbud af varer- og tjenesteydelser faciliteres af udbudsteamet i Digitalisering og Udbud. Kerneopgaven er her at gennemføre udbud af varer og tjenesteydelser, herunder IT. Målet er at koordinere og gennemføre så mange og så gode udbud, som muligt. Afdelingen fungerer som en enhed, der samarbejder på tværs af hele organisationen og har til opgave, at:

- skabe brugervenlige og gennemtænkte aftaler
- understøtte størst mulig økonomisk gevinst for kommunen som helhed igennem udbud
- rådgive kommunale enheder om hvilke indkøb, der er udbudspligtige
- deltage i ledelsesfora o. lign. vedrørende indkøb og udbud

Mens udbudsteamet har ansvaret for at understøtte selve gennemførelsen af de enkelte udbud, er det i de enkelte kommunale afdelinger at indkøbene foretages og det er her budgettet er forankret. Det er således et lokalt ledelsesansvar at sikre, at indkøbsaftalerne anvendes og overholdes (compliance). Indkøberne skal ved de enkelte køb prioritere, at der ikke købes produkter med en bedre kvalitet/ydeevne end påkrævet – et såkaldt tilstrækkelighedsprincip.

Der arbejdes mod at sikre faglig sparring mellem udbudsteamet og decentrale afdelinger. Det gøres ved, at forvaltningerne udpeger en indkøbsansvarlig for det pågældende

forvaltningsområde. Den indkøbsansvarlige er desuden kontaktperson ved henvendelser fra leverandørerne (f.eks. ved manglende brug af indkøbsaftaler) og indgår i relevant tværgående netværk.

Hvert år i november forelægges direktionen en prioriteret udbudsplan for det efterfølgende år. Det gælder for kommunens egne udbud samt for relevante udbud i kommunens eksterne indkøbsfællesskaber, SIF og SKI.

I administrationsgrundlaget for Indkøbs- og udbudspolitikken er processen for udbud af varer og tjenesteydelser i kommunen beskrevet.

Et særligt opmærksomhedspunkt omhandler konkurrenceudsættelse af serviceopgaver. Første gang en serviceopgave (tjenesteydelse) konkurrenceudsættes inddrages det politiske niveau i beslutningen. Den enkelte forvaltning er ansvarlig for at denne politiske drøftelse håndteres inden det konkrete udbud igangsættes. Dette afstemmes årligt i forbindelse med udarbejdelse af udbudsplanen. Der henvises yderligere til procedure vedrørende medarbejdernes medvirken ved omstilling, udbud og udlicitering ved planer om konkurrenceudsættelse af serviceopgaver. Udbud af varer og tjenesteydelser, som i dag udføres/leveres af eksterne leverandører, genudbydes løbende efter gældende udbudsregler.

Målsætning 2: Bæredygtighed

Kommunen kan udnytte sin økonomiske volumen i forbindelse med indkøb og udbud, til at påvirke og sikre at der er fokus på bæredygtighed hos leverandørerne.

Ved at foretage indkøb med mindst mulig miljøbelastning understøtter Indkøbs- og udbudspolitikken visionen om, at Sønderborg Kommune skal være CO₂-neutral i 2029. Derfor stilles der krav til kommunens leverandører om miljøhensyn. Indkøbs- og udbudspolitikken understøtter samtidig, at arbejdsmarkedet gøres mere rummeligt ved at anvende sociale klausuler, hvor det er relevant i forhold til udbuddet.

Hvordan arbejder vi med målsætningen?

Ved gennemførelse af udbud er der særligt fokus på bæredygtighed set generelt. Dertil er der for de enkelte udbud altid dialog om bæredygtighed i forbindelse med afholdelse af markedsdialoger. Bæredygtighed tænkes ind på forskellig vis alt afhængig af udbudstype, markedet men vigtigst af alt er dialogen med potentielle leverandører om bæredygtighed. Udbudsteamet skal til enhver tid sikre, at denne dialog pågår og at emnet drøftes med kontraktejer og markedet. Dette med henblik på løbende at inkludere bæredygtige krav, tiltag m.v. i Sønderborg Kommunes varer- og tjenesteydelseskontrakter.

Krav til leverandører - arbejdsklausuler og sociale klausuler

Sønderborg Kommune forudsætter, at kontraktbaser og dennes underleverandører overholder internationale konventioner tiltrådt i Danmark, herunder de grundlæggende ILO-konventioner vedrørende arbejdstagerrettigheder.

Særligt er der udarbejdet et administrationsgrundlag, ligeledes indarbejdet i udbudsmaterialet, på baggrund af ILO konvention nr. 94 vedrørende løn- og ansættelsesforhold, idet Sønderborg Kommune ønsker at følge bestemmelserne heri. Det forudsættes, at kontraktbaser og dennes underleverandører respekterer grundlæggende menneskerettigheder, herunder lever op til FN's Menneskerettighedserklæring og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Sønderborg Kommune arbejder for at gøre arbejdsmarkedet mere rummeligt. Det kan eksempelvis være ved at stille krav om ansættelse af personer på særlige vilkår, eller at virksomheden skal have en ligestillingspolitik. Udbudsteamet anvender sociale klausuler i tjenesteydelseskontrakter, hvor det findes væsentlig og formålstjenligt. Der henvises til Vejledning til anvendelse af sociale klausuler.

Målsætning 3: Understøttelse af det lokale erhvervsliv

Der er et politisk ønske om, at vi som kommune understøtter, at lokale erhvervsdrivende kan indgå i konkurrencen om at blive leverandør til den kommunale organisation. Derfor tilrettelægges udbud og indkøb, så flest mulige virksomheder har mulighed for at konkurrere om opgaven på lige og gennemsigtige vilkår.

Sønderborg Kommune ønsker at indgå i et professionelt samarbejde med sine leverandører, som er værdiskabende for begge parter.

For langt de fleste virksomheder er offentlige udbud en tids- og ressourcekrævende proces med et usikkert resultat. Ved at lette udbudsprocessen samt at sikre virksomhederne de rette værktøjer og viden, vil Sønderborg Kommune arbejde for at flere virksomheder kan byde ind på vores udbudte opgaver.

Hvordan arbejder vi med målsætningen?

Udbudsplanen offentliggøres på kommunens hjemmeside, hvor det også vil fremgå hvilke udbud, der gennemføres i hvilket regi, eget udbud, SKI, SIF.

Kommunen skal understøtte at lokale erhvervsdrivende kan indgå i konkurrencen om at blive leverandør til den kommunale organisation. Det bærende princip skal fortsat være, at der handles økonomisk forsvarlig efter devisen 'bedst og billigst'.

Udbudsteamet afholder altid dialog med markedet ved opstart af nye udbud. Denne dialog handler også om, at få indblik i, hvad lokale leverandører kan levere og der foretages altid en selvstændig vurdering af, hvordan der i krav og udbudsopdeling kan gøres mest muligt for at sikre, at lokale leverandører også har mulighed for at deltage i konkurrencen. Dette altid med afsæt i organisationens behov.

Sønderborg Kommune
Rådhusvej 10
6400 Sønderborg

T: 0045 8872 6400
post@sønderborg.dk

Sønderborgkommune .dk